

Používanie a nastavenie modulu Kalkulácií pre reštauračné služby

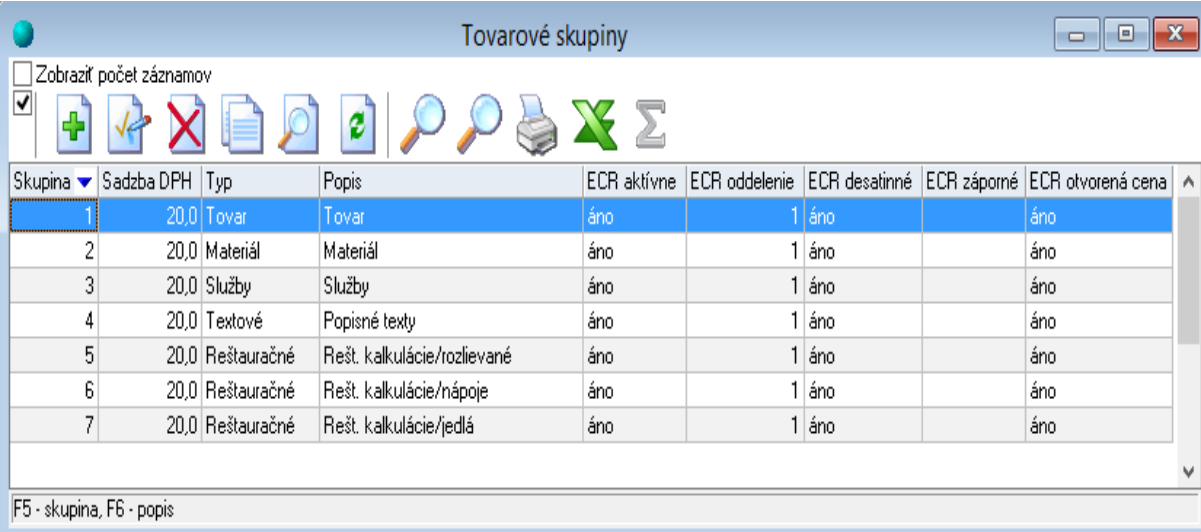
Modul *Kalkulácií, otvorených účtov* je rozširujúcim modulom základného modulu Sklad. Jeho využitie je v oblasti reštauračných služieb, pričom je program možné nastaviť v závislosti od predaja, či už v reštauráciách, baroch, jedálňach. Cieľom kalkulácií je získať prehľad o spotrebovaných surovinách alebo nákladoch vzhľadom na predané jedlo, nápoj.

Na tento modul sú naviazané aj ďalšie doplnkové návody, ktoré s predajom v reštauráciách súvisia, či už s predajom alkoholu (viď návod Evidencia liehu); vytvorenie a nadefinovanie predajných priestorov a stolov - kódov otvorených účtov; alebo nastavenie a predaj prostredníctvom dotykovej obrazovky (viď návod Zrýchlený predaj + Dotyková obrazovka – nastavenia, predaj).

Na zabezpečenie správneho fungovania programu a nadväzných činností v module Kalkulácií je potrebné urobiť niekoľko krokov a nastavení. Na základe vyššie uvedeného návodu *Zrýchlený predaj + Dotyková obrazovka* sa najprv vytvoria a nastavia predajné priestory a jednotlivé stoly v rámci predajných priestorov.

Následne sa cez menu *Nastavenia - Parametre – Sklad 1a* zaškrtnie príznak „Používať čiarové kódy (EAN)“ a „Používať objemové koeficienty“.

Ďalším z krokov je nastavenie tovarových skupín - menu *Číselníky – Sklad – Tovarové skupiny* (Obr. 1).

Skupina	Sadzba DPH	Typ	Popis	ECR aktívne	ECR oddelenie	ECR desatinné	ECR záporné	ECR otvorená cena
1	20,0	Tovar	Tovar	áno	1	áno		áno
2	20,0	Materiál	Materiál	áno	1	áno		áno
3	20,0	Služby	Služby	áno	1	áno		áno
4	20,0	Textové	Popisné texty	áno	1	áno		áno
5	20,0	Reštauračné	Rešt. kalkulácie/rozlievané	áno	1	áno		áno
6	20,0	Reštauračné	Rešt. kalkulácie/nápoje	áno	1	áno		áno
7	20,0	Reštauračné	Rešt. kalkulácie/jedlá	áno	1	áno		áno

Obr. 1

- Tovar** - používa sa na predaj tovaru, ktorý sa predáva v nezmenenom stave. Na tejto tovarovej skupine sa zaškrtnie príznak „*Predaj cez otvorené účty*“ (viď Obr.2);
- Materiál** - slúži na príjem surovín, ktoré sa používajú na ďalšie spracovanie (keg, fľaša, suroviny na varenie a pod.);
- Služby** – určená pre položky, na ktorých sa nesleduje stav. Predstavujú buď sprievodnú činnosť súvisiacu s obstaraním materiálu, tovaru (doprava, poistenie, ...), alebo činnosť ako nájomné, hry, vstupné, ...;

4. **Popisné texty** - sa používajú na doplnkový popis k jedlám pri tlači na reštauračnej tlačiarni.
Na tejto tovarovej skupine sa zaškrtnie príznak „Predaj cez otvorené účty“. (rovnako ako pri Tovare – Obr. 2);
5. **Reštauračné kalkúácie /rozlievané** - používajú sa pri kalkúácii 1:1 (napr. slivovica 4cl : fľaša, pivo 0,5 : keg).
Na tejto tovarovej skupine sa zaškrtnie príznak „Predaj cez otvorené účty“. (rovnako ako pri Tovare – Obr. 2);
6. **Reštauračné kalkúácie/nápoje** - používajú sa pri kalkúácii, ktorá obsahuje viac surovín (miešané nápoje, káva, ...);
Na tejto tovarovej skupine sa zaškrtnie príznak „Predaj cez otvorené účty“. (rovnako ako pri Tovare – Obr. 2).
7. **Reštauračné kalkúácie/jedlá** - používajú sa pri kalkúácii, ktorá obsahuje viac surovín (bravčový rezeň, koložvárska kapusta, jedlo, ...).
Na tejto tovarovej skupine sa zaškrtnie príznak „Predaj cez otvorené účty“. (rovnako ako pri Tovare – Obr. 2).

Ak je nastavený príznak otvorené účty, položky z tejto skupiny sa zobrazia pri predaji cez otvorené účty. Materiál by nemal mať tento príznak.

Tovarová skupina

Skupina	Tovar	
Popis	Tovar	
Sadzba DPH	20	%
Farba	...	
Účet (výnosy)	...	

Tovar	☒	Evidencia sériových čísel pri príjme	☐
Materiál	☐	Evidencia sériových čísel pri výdaji	☐
Služby	☐	Popisné kódy na pohyboch povolené	☐
Popisné texty	☐	Popisné kódy na pohyboch povinné	☐
Výrobky s kalkúaciou	☐	Voľná cena	☒
Reštauračné kalkúácie	☐	Výber skl. karty	☐
Sady s kalkúaciou	☐	Príjem/výdaj len v celých kusoch	☐
		Evidencia obalového konta	☐
		Záporné položky	☐
		Hodnotové zľavy	☐
		Predaj cez otvorené účty	☒
		Číslo reštauračnej tlačiarene	1001

Obr. 2

Ak sa používa reštauračná tlačiareň na tlač objednávok (kuchyňa, bar), tak táto tlačiareň musí byť zadaná v *Číselníky – Sklad – Prídavné zariadenia* (Rešt. tlačiareň, typ - RTLAC) a následne priradená ku konkrétnej skupine (Obr. 2).

Po nadefinovaní tovarových skupín sa zadávajú všetky typy položiek používané pri predaji – menu *Sklad - Cenník* (Obr.3).

PLU	Katal. č.	Názov	Skupina	Typkalkulácie	Otvoreneucty	Stav účtovný
1		Pepsi 0,5 l	1		áno	
2		Cukor	1		áno	
3		Káva turecká	6 J		áno	
4		Slivovica 52 - 0,04 l	5 R		áno	
5		Pivo Šariš 0,5 l	5 R		áno	
6		Pivo Šariš 0,3 l	5 R		áno	
999		Popisný text	4		áno	
1000		Káva	2			
1001		Pivo Šariš keg	2			
1002		Slivovica 52 fľaša	2			

Obr. 3

1. Pepsi 0,5 l – *Skupina: Tovar*; má zadanú predajnú cenu a robí/sleduje sa príjem a výdaj.
2. Cukor – *Skupina: Tovar*; podobne ako Pepsi 0,5 l, ale navyše sa používa aj v kalkuláciách (Káva turecká).
3. Káva turecká – *Skupina: Rešt. kalkulácie/nápoje*; V Cenníku cez *Alt+L* sa zadáva kalkulácia – zloženie, teda zadanie určitého množstva jednotlivých surovín potrebných na zhotovenie daného nápoja, resp. jedla (Obr.4).

PLU	Názov	Počet	mj	Počet z.mj	z.mj	Náhradné suroviny (PLU)
1000	Káva	0,007000	kg			
2	Cukor	0,005000	kg			

Obr. 4

Obr. 4:

- **Kalkulácia na** – zadáva sa počet porcií na 1 kalkuláciu (jedlá na 10).
- **Suroviny** – zadávajú sa v základných merných jednotkách (mj), v ktorých sa robí príjem. Jednotlivé suroviny sa pridávajú cez INSERT.
- **Polotovary** – využíva sa pri výrobe, v reštauráciách sa nepoužíva.
- **Sklad pre odpočet surovín** – v prípade, že sa používa jeden sklad, toto políčko sa nevyplní. Ak sú sklady rozdelené (bar, kuchyňa,...), potom je pri jedlách z kuchyne nutné zadať sklad kuchyne a z tohto skladu sa vydajú suroviny. Ak sklad nie je zadaný, vydajú sa suroviny zo skladu, odkiaľ bol výdaj kalkulačnej položky).
- **A. - F.** - kalkulačné vzorce na stanovenie ceny výrobku (energie, cena práce, ...).

4. Slivovica 52 – 0,04l – Skupina: Rešt. kalkuácie /rozlievané; slúži na predaj.
 Na tejto položke sa zadá „Skupina“ (rozlievaná kalkulácia), „Objemový koeficient“ (objem v akom sa položka predáva, napr. 4 cl teda 0,04l) a „Cena“ (cena za 0,04l) (Obr. 5).

Cenníková položka

Cenníková položka Poznámka

PLU 4 Základná MJ

Katal. č.

Názov Slivovica 52 - 0,04 l Obj. koef. /% liehu 0,0400 l

Skupina 5 Rešt. kalkuácie/rozlievané, DPH 20%, Reš

Sortiment

Výtaznosť WWW

Poznámka

Stav účtovný

Nákupná cena bez DPH s DPH Konštančný dodávateľ

- posledná

- posledná

Dodávateľ

Skladová cena Konšt. skl. cena

- kalkulač. 0,3200 0,3840 Výdaj sled. obd.

- posledná

- priemerná 0,3200 0,3840 Posledný pohyb 27.08.2013

Predajné ceny zamknuté 1. 2.

Marža v % (voči posl. skl.c.) 212,500

Predajná cena bez DPH 1,00

Predajná cena s DPH 1,20

Marža v EUR na 1 0,68

OK Zrušiť

Unikátne číslo položky, F9 - automatické pridelenie

Obr. 5

K tejto položke je potrebné priradiť fľašu, z ktorej sa rozlieva. Ide o cenníkovú položku Slivovica 52 fľaša, ktorá má nastavenú „Skupinu“ Materiál, zadaný „Objemový koeficient“ (objem fľaše napr. 1l) a „% liehu“ (napr. 40, 52, ...).

V Ceníku cez Alt+L priradíme fľašu položke Slivovica 52 – 0,04l (Obr. 6).

Reštauračná kalkulácia

PLU 4 / Slivovica 52 - 0,04 l

PLU	PLU	Názov položky
PLU	1002	Slivovica 52 fľaša

Používať náhradné suroviny v prípade nulových zásob základnej suroviny

Obr. 6

Príznak **Používať náhradné suroviny...** umožní zadať viac surovín (alternatívnych surovín) s rôznymi objemovými koeficientmi (napr. základná položka má objem 1l a alternatívna položka má 0,7l). Tieto suroviny resp. alternatívne suroviny sa vydávajú postupne od prvej do nuly ...

Reštauračná kalkulácia

PLU 4 / Slivovica 52 - 0,04 l

PLU	PLU	Názov položky
PLU	1002	Slivovica 52 fľaša

Používať náhradné suroviny v prípade nulových zásob základnej suroviny

PLU	1003	Slivovica 52 fľaša 0,7l
PLU	... alebo ...	

Obr. 7

Jednoduchšie je používať základné mj (kg, l) a prepočítať suroviny pri príjme na tieto jednotky. Toto je možné v tom prípade, ak sa nesleduje evidencia liehu podľa EAN kódov.

5. Pivo Šariš 0,5 l - Skupina: Rešt. kalkulácie /rozlievané; slúži na predaj rovnako ako slivovica. Na konci dňa sa spracovaním kalkulácií odpočítajú suroviny (keg) zo skladu.
 6. Pivo Šariš 0,3 l – Skupina: Rešt. kalkulácie /rozlievané; rovnako ako Pivo Šariš 0.5 l.
999. Popisné texty – Skupina: Popisné texty; využíva sa pri tlači na reštauračnej tlačiarni ako doplnkový popis pre kuchyňu (dvojitá obloha, bez zemiakov a pod.)
 1000. Káva – Skupina: Materiál; surovina, ktorá sa používa v kalkuláciách.
 1001. Pivo Šariš keg – Skupina: Materiál; surovina, ktorá sa používa v kalkuláciách.
 1002. Slivovica fľaša - Skupina: Materiál; surovina, ktorá sa používa v kalkuláciách.

ODPOČET SUROVÍN

Na konci predajného dňa sa odporúča pri dennej uzávierke FM spustiť odpočet surovín z kalkulácií. Odpočet je možné urobiť cez menu *Sklad – Príjemky, výdajky (Ctrl+Y) – kontextové menu x – Príjemky, výdajky (alebo pravé tlačidlo myši) – Odpočet surovín z kalkulácií* (Obr. 8).

Daný odpočet je možné uskutočniť k určitému dňu alebo za určité obdobie. Pri predaji cez dotykovú obrazovku sú touto funkciou spracované všetky doteraz nespracované položky.

Odpočet surovín podľa predaja ku dňu 27.08.2013

Spracovať výdajky:
Dátum .. 27.08.2013
Sklad
Typ dokladu
Číslo

Z vybraných výdajok spracovať položky:
PLU
Katal. č.
Názov
Skupina
Sortiment

Užívateľom definovaný výber

OK Zrušiť

F1 - pomoc F9 - výber dátumu

Obr. 8

Predajom jednotlivých kalkulačných položiek (Káva turecká, Šariš 0,5l, Slivovica 52 – 0,04l,...) sa zapisujú mínusové účtovné stavy v cenníku na daných položkách (Obr. 9).

Cenníková položka Poznámka

PLU
Katal. č.
Názov Káva turecká

Skupina 6 Rešt. kalkulácie/nápoje, DPH 20%, Rešt
Sortiment

Stav účtovný -1,000 mj

- rezerv. v prijat. obj. mj Vystavené obj.
Stav disponibilný mj

Obr. 9

Po vyvolaní *Odpočtu surovín z kalkulácii* sa v okne *Príjemky, výdajky* vytvorí najprv **doklad VSKAL**, ktorý odráta suroviny z hlavných kalkulačných položiek (v našom prípade: Káva, Cukor, Pivo Šariš keg, Slivovica 52 fľaša, ...).

Zároveň sa vytvorí aj **doklad PSKAL**, ktorým sa kalkulačná položka počas predaja evidovaná mínusom vyrovná na nulu.

To znamená, že sa spätne prepočítajú všetky predaje, dopočíta sa *reálna* skladová cena v akej bol predaj uskutočnený a vyčíslí sa marža na každej predanej kalkulačnej položke. Kým predajom daných kalkulačných položiek dostávame nulové skladové ceny a 100%-né marže, odpočtom surovín sa získa prehľad *skutočne* dosiahnutých ziskov z predaja a marží.

Doklady VSKAL a PSKAL sú viazané na výrobný príkaz (*Ctrl+B*), ktorý je vytvorený funkciou *Odpočtu surovín*. V prípade chybne zadanej kalkulácie je možné urobiť korekciu odpočtu surovín a to výmazom zápisu v okne „*Výrobné príkazy*“. Následne sa zmažú aj doklady VSKAL a PSKAL v okne „*Príjemky, výdajky*“, ktoré sú na tento výrobný príkaz naviazané. Je potrebné urobiť opravu chybných kalkulácií a opätovne vyvolať funkciu *Odpočtu surovín z kalkulácií*.